

BRASSÓ, közép vár-utca 263.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

HIRDETÉSI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. 1—10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bérleg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
sekél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

4. szám.

BRASSÓ, Csötörtök, január 8-án.

I-ső évfolyam 1885.

Hazánk és a külföld.

— Politikai szemle. —

— jan. 7.

Hazánk általános politikai helyzete — értve a külpolitikát — teljesen kielégítő. Az általános béke üdvös benyomással van belpolitikai életünkre.

A francia hadügyminiszter leköszönése egyszerre világot vetett arra a sokat tagadott egyenetlenségre, mely a Ferry-kabinet kebelében a tonkingi ügy miatt uralkodott. Eddigél a hadügyminiszter azzal takarózott — a mint egyszer nyilvános parlamenti ülésen is tévé — hogy ez ügyben mindenért a tengerészeti miniszter felelős; de midőn az erősebb akcióhoz szükséges csapaterő elküldése végett a hadsereg mozgósítási rendjét akarták megzavarni, ez már csak az ő felelőssége mellett történhetett volna. Nem adta hozzá beleegyezését s visszalépett. A közte és miniszter-társai közt volt surlódásról némi fogalmat nyújt a République française egy cikke, mely még a miniszter visszalépése előtt iratott. A vezérszerepet játszó kormánylap e cikkben kifejté, hogy Tonkingban csak áprilisig lehet operálni; akkor elkezdődik a kedvezőtlen évszak, s a mi addig meg nem történik, ahhoz csak félévvel utóbb lehet ismét hozzáfogni. Ha Tonking a megyei választásokig el nincs foglalva, akkor a kormány bukása bizonyos. Minthogy azonban a miniszterium élni akar, minden lehető meg fog tenni, hogy a választásokig Tonkinggal elbánják; ha egyes miniszterek ellenszegülnek az erősítésnek, azokat leköszönésre fogják kényszeríteni.

Gambetta halálának évfordulóját elvtársai nagy ünnepélyességekkel ülték meg. Tömegesen tódultak az elhalt Ville d'Avray-i házába, a hol koszorúkat tettek le Gambetta- és Elsász-Lotharingiáért. — Paul Bert képviselő többek között ezeket mondá: „Gambetta feladatának első része, a köztársaság megalapítása s konszolidálása be van fejezve; de a második rész, a haza újjászervezése s a régi határok visszaszerzése, még teljesítésre vár. — Mondhatják a skeptikusok, hogy ez álom; de bár élne Gambetta, másképen lenne minden. — „Éljen Elsász-Lotharingia!“ követte szavait annyiak ajkáról.

Egyáltalában Franciaországban mind nagyobb mérveket kezd ölteni a revanche eszméje, habár ez idő szerint a béke tettelegesen megzavarására még gondolni sem lehet.

Az angol kabinet bajai egyre tartanak s inkább szaporodnak, semmint kevesbülnek. Egyik szenvedélyes, gyalázó hirlapi cikk a másikat követi, s a Times már azt ajánlja a kabinet tagjainak, hogy inkább köszönjenek le, semhogy bevárják az alsóház bizalmatlansági szavazatát. A kormány azonban továbbra is csak tanácskozik, de nem határoz és nem tesz semmit. Legutóbb is két hosszú minisztertanács volt, melyek egyike két, másika három óra hosszat tartott, de határozatra a miniszterek nem juthattak. Végre mégis abban állapodtak meg, hogy mindent a status quoban hagynak, s csupán a hatalmakat kérik föl még egyszer, hogy válaszoljanak az angol javaslatokra. Mindezekhez hozzájárul az, hogy a kabinet kebelében egyenetlenségek uralkodnak. A közvélemény annyira ideges lett, hogy minden újabb hír izgatottságba ejti. Így legutóbb — mint egy távirat jelenti — köztudomásra jutott, hogy a La Manche csatornában állomásozó hajóraj a tengerészeti hivataltól parancsot kapott, hogy készenlétben legyen a haladéktalan indulásra. Minthogy e parancs okát senki sem tudta, a legkalando-

sabb találgatások érték egymást, míg végre a Daily News közölte, hogy ez nem is rendkívüli intézkedés s csupán az a célja, hogy a tisztek és a legénység szabadságolása korlátoztassék. A hajóraj az arosai öbölbe s onnan Vigoba, Madeirába és Gibraltárba fog menni.

Lembergi lapoknak Varsóból következőket írják: Lublinban tizenkét görög egyesült vallású paraszt az egyház rendeletei ellen elkövetett vétség miatt több havi fogházbüntetésre, sőt Fidia János egy évi várfogságra ítéltetett. — E miatt a lublini törvényszéki elnököt Samarába helyezték át, míg a védőügyvédnek értésére adatott, hogy jövőben ily bűntügyek védelmével hagyjon fel teljesen, vagy legalább ne hozza fel beszédeiben azon feltevést, mintha Oroszországban a vallásszabadság veszélyeztetve volna; sőt a közigazgatási hatóság kerek kijelentette előtte, hogy ellenkező esetben mint az államra veszélyes agitátor fog tekintetni s mint ilyen biztos helyre küldetni. — Valóban kedves állapotok!..

Oroszország aggódik, hogy keleti birodalmába vezető tengeri útja a Suez csatornán el fog vágatni; ép ezért követeli a „Novoje Vremja“, hogy Oroszország — mint minden más tengeri hatalom — egyes pontokat foglaljon le, melyek biztosítják neki a Vörös tengerbe való be- és kimenetelt. Ez ismét odacézol — a miért már oly régen aspirálnak az orosz lapok — Abessynia feletti főnhatóságra.

Belföld.

Külföldi árucikkek megadóztatása. Több ízben panaszra adott okot az a körülmény, hogy némely szállító czégek, melyeknek a lajtántuli tartományokban fő-s nálunk fióküzleteik vannak, ha Magyarországra szállítanak valamit, a szerződést a fő üzlet köti meg s ez alapon a fizetendő jövedelmi adó a külföldön rovatik ki s annak javára esik. Minthogy ez eljárás hazánk adóképeségének hátrányára szolgál s az államkincstárnak érzékeny anyagi veszteséget okoz, a belügyminiszter a napokban körrendeletet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz, hogy az ily szerződések kötését csakis a fiók-üzlettel engedje meg s gondoskodjék arról, hogy azok egy példánya a kerületi kir. adófelügyelővel is közöltessek.

Külföld.

Hadikészülődések Afghanistanban. Afghanistanban nagymérvű hadkészülődések folynak egy idő óta, írják Kabulból egy lahorei angol lapnak. Afgán kereskedők, úgy hinduk mint mohamedánok egyformán állítják, hogy a hadikészülődések a legszélesebb alapon folynak, még pedig azon ürügy alatt, hogy orosz támadásoktól lehet tartani. A népmeggyőződés azonban ama hit felé hajlik, hogy az csak csel-fogás, s hogy az emirnek sem hajlama, sem hatalma arra, hogy az orosz előnyomulás áramlatát fentartsa, mely mindent, mi útjába akad, el fog tiporni. A közelebi orosz győzelmek különben is teljesen meggyőzték az afgán népet Oroszország ellenállhatlan hatalmáról és segélyforrásairól, s tanácsosnak látja inkább annak szövetségét és barátságát keresni. — A bazárokból szélteben beszélnek, hogy az emir ismét Indiában akar gazdag zsákmányra szert tenni, a honnan már őseik is meggazdagodtak a mongol birodalom összeomlásakor, míg végre a sikhok növekedő hatalma véget vetett ez időszakonkénti betöréseknek.

Trieszt vagy Genua? A „Corriere della Sera“ azzal vádolja báró Lutteroth triezti német főkonsult, hogy magánérdekből olykép tüntette föl Triesztet a német kormány előtt, mintha az alkalmatlan lenne a subvencionált német hajójaratokra nézve állomásul szerepelni. 1 kantoni német főkonsul jelentése e tekintetben teljesen eltért a Lutteroth bárótól, a minek következtében a német kormány külön ügynököt küldött

Triesztbe, a kinek jelentése a kantoni főkonsulával egészen megegyez.

Az angol minisztertanács eddig tartott tíz ülésében a hosszas, három sőt öt órát igénybe vevő tanácskozás daczára sem tudott megállapodásra jutni. Sem a gyarmati, sem az egyiptomi politikát illetőleg nem jött létre megegyezés. Végre a kabinettanács elhatározta, hogy maradjon minden statusquonál s a hatalmak újból kerestessenek meg az iránt, hogy válaszoljanak az angol javaslatokra. A kabinet körében komoly differenciák uralkodnak.

A nőkérdés.*)

A nőkérdés megoldása nem az u. n. nőemancipációban gyökerezik. Azon törekvésekben keresendő az, melyek a nőnemet biztos existenzia megszerzése által a szükség veszélyétől megóvják; — szóval a nőkérdés megoldása a nők keresetképeségének kiképzésében rejlik. Elég tér van ügyes női munkaerők részére.

De valóban megszomorító tünemény az, hogy gyakorlatilag képzett nők mennyi háladatos munkát nyerhetnének s mily kevesen vannak, kik e munka végzésére képesek. Mindenütt azok tehetetlenségével s középszerűségével találkozunk, kik annyira reá szorultak a munkára; mindenütt az ügyetlenség s akarat-hiány, a mi jót alkotni képtelen.

A jelzett két tényállás ellentéte oly kirívó, hogy eléggé nem is méltányolhatjuk. Itt szükség munkában, ott szükség munkásnőkben. E kör-tünemény sorsa a nőkérdés sikeres megoldásától függ. Munka van, csak ki kell képezni a munkaerőt. De mindenek felett arra tanítsuk a munkakeresőt, hogy ne tekintse a munkát megalázónak, hanem becsülje azt inkább mint azon tulajdont, mely minden más erény-nél leginkább nemesíti az embert.

Szomorú tapasztalat, mennyire kicsinyli a munkát s mily akaratlanul dolgozik a népnek ép azon része, melyet a parancsoló szükség erre leginkább kényszerít. — Ezen akarathiány csökkentésének módjaira ma nem fogok kiterjeszkedni. A ház és iskola kezében vannak azok s bizony megérdemlik, hogy foglalkozzunk velök. — De annyit mégis meg akarok jegyezni, hogy a nőkérdést csak akkor sikerül helyesen megoldani, ha a serdülő nőnembe a munka becsének s áldásos voltának más fogalmát oltjuk. Csak akkor fog sikerülni az annyira fontos nőkérdést a megkívántató mederbe terelni, hol százak s ezrek javára lesznek hivatva működni, ha nőinkben a munka iránti vágy felébred.

Azt hiszem, itt helyén van, egy szót a nőnevelés — s nőképzésről szólni. — Manap annyit hallhatunk bizonyos magasabb női műveltségről. Én szerényebb vagyok követeléseimben. Én mindenek előtt azon tulajdonok kiképezését kívánom, melyek a nőt nővé teszik. — Az én jelképem a nőnevelésben a szellem, kedély és erő összhangzata, a mi által egyedül képes a nő betölteni azon tért, melyet részére a természet kijelölt. A nőnevelés alapelve nézetem szerint a jellem — s akaratképzésben, az erkölcs szilárdításában fekszik. Csak ezután következnek a tulajdonképeni műveltség és az alapos ismeret habár szerény is. —

De lássuk azon keresetforrásokat, a melyek nők részére legalkalmasabbak. Itt azonban mindenképp előtt forrásokat kell etőrebocsátanom, a melyekhez folyamodni a nőknek nem szabad. Az alatt mindazt értem, miáltal a már természetszerűleg is a férfienem részére fenntartott munkakörbe léphetnének. A nőimunka ne legyen a férfimunka versenye. Ez csak közgazdaságunk határozott hátrányára lehetne. A házban kell a nőt keresnünk és a házban kell maradnunk, ha a nő természetszerű munkakörét fel akarjuk találni. A ház a nő világa. A nő a ház lelke, ép azért a nőnevelés- és képzésnél első sorban a házra kell tekintettel lennünk.

És valóban tény az, hogy az-a nő, a ki a ház minden

*) Kivonat O bert Ferenc z városi lelkész ur e czímű értekezéséből.

igényeinek megfelel, egyszersmind birtokában van mind-annak, a mi existenciájának biztosítására megkíván-
tatik, hahogy a házi élet boldogságát nem élvezheti s teljesen önmagára van utalva.

A ház mindenekelőtt megkívánja a nőtől a konyha ellátását; de megkíván egyszersmind bizonyos üzleti ismereteket s kereskedői tulajdonokat. — Megkívánja, hogy a nő egyszersmind nevelőnő legyen, hisz az anya játszótársa s tanítója gyermekeinek.

De van ezeken kívül még egy, a mit azonban csak az anyagilag s szellemileg jobban rendezett ház kívánhat a nőtől: a művészet bizonyos fokát. — S legyen az akár zene, akár ének — s különösen ez utóbbi — jó nőnek ez mindenkor csak nagy előnyére válik.

Bátran merem állítani tehát, hogy egy ezen ismeretekkel, tehetségekkel s ügyességgel rendelkező leány — ha esetleg nem találna férjhez menni — mindég találhat önmagához illő állást a világban.

Mindezeket összefoglalva azon eredményre jutunk, hogy az, a mit nőink ismeretekben, ügyességben, erényben s erkölcsben magukéva tesznek, mindenkor áldás és kincs ugy a házra, mint azokra nézve is, kiknek a sors nem juttatta a saját háztartás boldogságát osztály-részul.

A nőkérdés megoldása csak ezen uton s módon egyengethető általunk.

Bukaresti levél.

Bukarest, 1885. jan. 4-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Habár jól tudom, hogy van állandó bukaresti levelezője, még pedig a lehető legjobb, mindazon által engedje meg, hogy én is bekocogtathassak egyszer. Teszem pedig ezt azért, mert tudom, hogy Vándory úr ezt az ügyet ignorálni fogja — szerénységből.

Épen nyolcz hónapja annak, hogy Bukarestben egy »Bukaresti közlöny« című magyar lap indult meg Barthalus János ref. lelkész szerkesztésében s a »Bukaresti magyar társulat« pártfogása mellett. — Az itteni magyarság ez ideig a legjobb egyetértésben volt; lapban sem volt hiányunk, mert a »Bukaresti Híradó« teljesen megfelelt szerény igényeinknek. — Hogy tehát mi szolgáltatott okot s alapot az új lap megindításához, azt még ma sem tudjuk, kivéve a személyes gyűlölséget s talán irigységet is. — Alig indult meg azonban az új lap, a magyarság két táborba szakadt s így született a »Bukaresti magyar társalgó s segély-egylet«, mely elnökeül egyhangulag Vándory Lajost választotta, — a kinek igen nagy pártja s befolyása van az itteni magyarságnál.

A két lap a legcsúfabb harczt folytatva egymás ellen, a mi bizony-bizony sokat ártott nekünk. — Bárki is kezdte legyen a rágalmaszások sorát, — annyi azonban tény, hogy a szakadás okozója tisztán és egyedül a lelkész úr.

Ha megmarad kizárólag palástja mellett s szép tudományát az egyház s hívei javára érvényesíti, ha megmarad a magyar társulat elnöke s mint ilyen működik közre az itteni magyarság ügyeinek emelésében s nem akar szerkesztő lenni, akkor nem zavarja fel belbékénket, nem szakítja ketté a magyarságot, nem hinti el az egyenletlenség magvát közöttünk s nem is gyengíti meg a magyar társulatot.

Mert tagadhatatlan, hogy a tiszteletes urnak vannak érdemei; de lenne akármennyi, mind eltűnik felsorolt bűne mellett. — Legujabban a »Bukaresti Tagblatt« két száma foglalkozott ez ügygel s ugyancsak szép világításba helyezte Barthalus urat.

Ha e szakadás be nem áll, nem támad Bukarestben három lap is, — melyek közül egyik sem élhet meg úgy, a mint kell, — mindhárom tengődik.

De úgy látszik, Barthalus úr belátta ballépésének káros voltát. Legalább azt sejtette velünk lapjának megszűnté, a melyet különben pártoláshiány is okozhatott. —

A »Bukaresti Közlöny« tehát megszűnt, — hihetőleg ezzel együtt lassan-lassan szűnni fognak az ellenségeskedések is. — Ez legalább igen kívánatos volna; jó hírnevünk már-már egészen odavan s ha ez így tart tovább is, nem marad rajtunk a becsületnek egy porcikája sem.

Az egyenletlenségek végleges megszüntetésére leg-többet a két tábor fejei tehetnének, egyrészt Barthalus, másrészt Vándory.

Lássá be Barthalus, hogy hibázott s penditse meg a békülést, szolgáljon ez elégtételül Vándorynak s tegye lehetővé a közeledést. — Ha ez megtörténik, akkor csakhamar a régi állapotok fognak beállani s ismét csak jót hallhat rólunk hazánk. — Ily békülés mellett a két magyar társulat egyesülése sincs kizárva, sőt az igen valószínű.

Én például tagja vagyok mindkettőnek, de szívből óhajtanám az egyesülést s bizonyára e véleményen van a bukaresti magyarság legnagyobb része is.

Tehát ne mulasztunk el egy percet sem! Ha a tiszteles úr ezt megteszi, feltétlenül rehabilitálva van fennebbi vád alól, mert a hibát jóvá tette. S ha az elvesztett idő többé vissza nem nyerhető ugyan, — de azért egyesített s megújult erővel a mulasztás részben pótolható még.

De ha már ennyire vagyok, értesitem a t. olvasókat legujabb eseményeinkről is.

A pénzügyi kalamitások egymást érik a román piacon. Londonból ismét két czég bukása jelentetik, melyek sokszoros összeköttetésben állottak a román pénzvillággal. E czégek nevei: Truninger & Comp. és Utoff & Comp. — A bukaresti orvos-növendékek ügyében a közoktatásügyi miniszter egy enquettet hívott egybe, melynek tagjai Salomit, Stefanescu és Tocilescu tanárok. Az ifjuság felszólított, hogy egy bizottságot válasszon a maga kebeléből. E bizottság tegnap adta elő a sérelmeket az enquette előtt. — Dragosu banditát elfogták. A szökött huszárörmostert Tecuciu megyében fogták el és pedig nem kevesebb, mint 300 lovas drabant küldtén ki ellene. — Olvasni tudók egyesülete czim alatt alakult Bacauban egy társulat, melynek célja a közművelődés terjesztése.

Egy bukaresti magyar.

A »Brassói magyar dalegylet« harmadik dalestélye.*)

Elkésve talán egy kissé, de hiszem, még is elég korán érkezem arra, hogy a helyi magyar dalegylet folyó hó 3-án tartott estélyéről szóló tárgyilagos referádam a »Brassó«-ban napvilágot lásson.

*) A dalestélyről kivételesen közlünk két kritikát; okot erre a kettőnek egymással ellenkező volta szolgált. Szerk.

Alig egy éve — talán még nincs is — hogy a 22 éves »Dalárda« a 3 éves »Dalkörrel« egy magasabb nemzetiségi intentio, a testvéries együttérzés, s a magyar állameszme sikeresebb terjeszthetése és ápolása céljából »Dalegyletté« egyesült, és ezen rövid év alatt is fényes bizonyosságot adott életképességéről s a jóakaratu szerény törekvésről, melylyel célját megközelíteni igyekszik. — Avagy nem-e erről tanuskodik a legközelebb megtartott és sikerült dalestély, melyről szólni akarunk?!

Diszes érdeklődő magyar közönség, fesztelen társalgás, s a szívből eredő magyar dal hatása alatt fellelkesült fiatalság egytől egyig megezőfolthatlan bizonyítványai annak, miszerint a brassói magyar »Dalegylet« felfogta hivatását s azt betölteni teljes tehetsége szerint jóakarattal, nemes ambitioval törekszik.

De térjünk az estély műsorozatára! A zenekar által játszott »nyitány« után Storch »Dalra barátim« című férfi négyese adatott elő daláranik által tőlük megszokott szabatosssággal, melyet tapsözönnel jutalmazott a magát igen jól érző közönség. A 2-ik szám alatt előadott »Huzzad cigány« című Huber Károly féle népdalegyleg szűnni nem akaró »ujra« »hogy volt« kitörésekre ragadta a publiumot s a darab ismétlése el nem maradhatott.

Most jött azonban az estélynek azon pontja, melyről teljes elismeréssel kell megemlékeznünk. A 4-ik sz. a. ugyanis az egylet »házi zenekar«-a adott elő Jaschik Gyula karnagy compositioja után igen csinos és tartalomidus egyveleget, mely a legnagyobb mértékben bilincselé le mindnyájunk figyelmét. Fogadják méltó elismerésünket ugy az összes szereplők, mint szerző a kellemes élvezet nyújtásáért.

Magunkkal szemben lennénk igazságtalanok, ha a Verzár Jolán és Zimmerman Mari kisasszonyok által előadott kettős dalról meg nem emlékeznénk. Tekintettel a szereplők korára, s arra, hogy ez volt első nyilvános fellépésük, nem várt eredményt tapasztaltunk, s őszintén adunk kifejezést azon óhajunknak, hogy kellemes énekükkel a jövőben is minél többször gyönyörködtessenek.

A 6-ik piéce a vegyeskar számára volt fenn-tartva. Haendel »Angol néphymnusa« ha nem is kifogástalanul, de a viszonyokhoz mérten eléggé szabatosan volt előadva. Kifogásolnunk csak egyet lehet és szabad azt t. i. hogy a darabban szereplő szólisták a hangok összeillése tekintetében nem elég odaadással és megfigyeléssel lettek kiválasztva, egyébiránt a darab megtette a kellő hatást s itt sem hiányzott a leginkább kéz alatt álló jutalom, a taps.

Ismét a dalegylet foglalta el az emelvényt, most már belemelegedve s magyaros zamattal, fokozott jó kedélylyel Nyisnyay »Nemzeti bordalát« s N. N. »Dinumdánumat«. Mondanunk is fölösleges, hogy a jó kedv szemlátomát nöttön nött, a szemek csillogtak, mintha mondani akarták volna »Dalban érez a magyar« »Dalában él a nemzet«.

A minek kezdete van, annak végének is kell lennie. Lejárt a műsor, kezdetét vette a táncz, s a pezsgő fiatalság tánczra kerekedvén, járta a lassut és frisset, mintha sohse járhatná többé.

Hadd járják, mi pedig jegyezzünk meg valamit a mai estélynél. Jegyezzük meg, hogy

a) A magyar »Dalegylet« feladatát, nemes missióját hiven, tapintatosan igyekszik megoldani, igyekszik

A »BRASSÓ« TÁRCZÁJA.

R ó z a.

Beszélyke Baráczy Sándortól.

(Folytatás.)

Házukhoz mentem látogatásba. Udvarias, kimért volt fogadtatásom. Nem a halványképű lányka állott előttem, — üdeszép kifejtett hölgy, boldog mosolylyal.

Az első illemszerű szóváltások után Róza atyja, a felvidéki nemzeti urak ez őstypusa, kedélyes enyelgő hangon kérdé:

„Hát, öcsém uram, még soha sem gondol házasságra?”

„Biz’ én...” Szintugy neki hevültem az őszinte válasznak, de ekkor vevém észre, hogy a családtagokon kívül még egy idegen fiatal ember is áll az ablakfülkében. Csinos, deli termetű uri ember, halvány arcuzal, melyen az élv csókjainak bágyadt nyomai álomszerű mélasággal tükröződtek le.

„Hát, ajáld be mátkádat, Róza!”

S az elpirult hajadon halkan, mintegy megütődve:

„Berki Andor!”

Szerencsét kívántam erőltetett mosolylyal, de mindjárt rá búcsuznom is kellett. Könyeim kitörését csak nagynehezen tudtam leküzdeni. El, el! Messze, ki a világból!

Később tudtam meg, hogy Róza már akkor szerette Berkit, mikor tőle az ereszen oly érzékenyül elbúcsuztam. Engem legfeljebb csak sajnált mint barátját. Róza atyja mindenáron nemes származású vót

akart. Az én szerény családom állása ugy sem volt soha inyére. Művészi becsre pedig édes keveset adhatott — már korlátolt miveltségénél fogva is.

Elárvult házunkat a szomszédos jegyző gondozására bizva, útra készültem. Mintha a halál útjára léptem volna, még utószor agg lelkészünkhöz, atyám benső barátjához mentem. Gyöngéd figyelmebe ajánlottam szüleim sirjait s egy márvány Mária-szobrot ígertem mielőbb küldeni a templom oltárára. Könyyezve, halkan sugám meg neki: Irjon néha Rózáról is!

A fővárosba érve, bezárkoztam műtermembe. Hetekig nem mozdultam ki, míg a fogadalmi szobrot lázas sietséggel be nem fejeztem. Utolsó vonásig hasonlított Rózához, de nem a boldog mosolygó arához, hanem a méla tekintetű szelid lánykához, kit imádásig szeretni még most keserű csalódás után sem szüntem meg.

És Róza? — Boldog volt szeretett férje karján. Az öreg lelkész az egész nászünnepe lefolyását tüzetesen írta le. Nem győzte dicsőíteni az összeálló gyönyörű mátkapárt. Szobrom ott díszelg az oltár tetjén, irá tovább, örök emlékeül a művésznek, kire a szülőhely méltán büszke lehet.

Az én emlékemül? — Nem! A Rózáéul, ki teremő erőst lehellet élettelen vésőmbé.

Tavas elején Angelika grófnő sorai ébresztettek fel magányos ábrándozásomból. Az inas által átnyújtott névjegyen ennyi állott: »Haragszom Önre. Mit kerüli estélyeimet? A maira elvárom.«

Soha fényesebb társaság nem gyűlt össze a grófnő pazarul berendezett termeiben. A rang, tudomány és művészet előkelői mind együtt voltak. A

háziasszony szeretetreméltósága mindenik számára talált egy bókot, egy szellemes élczet. Szép lelkének sugari hó nap gyanánt áradtak szét a társaság derült tagjaira, s az elragadottabbak legott siettek hódolatukat a zene, ének és szavalat kifejezéseiben az imádott hölgynek bemutatni.

Chopin melabús hangjainak hatása alatt félrevonultan egyik szögletben ültem. Angelika észrevétlenül nálam termett s fölém hajolva édesen sugá: „Mért szomorkodik?” S egyidejűleg bársonypuha kezecskéit az enyémen érzem pihenni. Hő ajkainak lehellete halántékomat villanszerűleg érinté. Keblem dagadt, szemeim kápráztak, s öntudatlanul, gépiesen hagyám magam a varázshatalmu grófnő karján zongorához vezetetni.

A teremben siri csend állott be. Angelika művészi kísérete mellett Esser egyik hatásos dalát zengém:

Zúg a tenger, fent süvölt a vészmadár.
Késő ősszel csalfa habra jaj, ne szállj!
Nyög az árbocz, a hajófal ugy recseg,
Kora sirba temeti el életed!

Hadd csapdosszon az a hullám égig fel;
Nem bánom, ha feneketlen sirba nyel.
Borzasztóbb a kín, mely dulja keblemet,
A mióta hűtlen rózsám nem szeret!

Tapsvihar hangzék fel a hallgatók részéről. Csak a fiatal Széplaki báró látszik nyomasztott hangulatban maga elé merengni. Pedig ő volt mindig a grófnő kegyének irigyelt tárgya. Nem csoda. Adoniszi szépséggel párosult mivellsege elsőrangú kegyenczévé avatta a hölgyvilágnak. Parlamenti szónoklatai, ügyessége a sport minden nemében, lovagias magatartása tiszteletre parancsolták vetélytársait. (Folytatása következik.)

ola hatni, hogy a testvéries érzelmek a dal hatása alatt felfrissüljön, élénküljön és terjedjen.

b) A magyar közönség is kezdi beismerni a multban tett mulasztásait, s jóvá teendő kicsinyes tekintetekből származott elhanyagolását a szent ügynek hova tovább mind tömegesebb pártolásban részesíti dalairukat. Helyesen.

Referádám oda megy ki, hogy a brassai magyar „Dalegylet“ f. hó 3-án tartott estélye egészben véve sikerültnek mondható, s várakozásainkat — ismervén az egyletnek úgy bel-mint külvilágait, a nehézségeket melyekkel ez időszert küzdenie kell, teljesen kielégítette, s őszintén kívánhatjuk, hogy a mi jó barátaink az ő fáradhatlan működésük által nekünk minél több ily élvezetes estét nyújtsanak, s önzetlen fáradozásainak lássák minél előbb sikerét, lássák a brassai magyarság testvérülését, egymáshoz simulását, a nemzetiségi együttérzés fejlődését.

Dongó.

A közönség köréből.*)

I.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Engedjen jelen soroknak kis tért b. lapjában — Dorn német színházigazgató bucsuelőadása alkalmával a karmester jutalomjátékául több apró operette került színre. Többek között Vald-Milár asszony Kovács Endre „Kesergő leány“-át énekelte, még pedig magyar nyelven. Tudtommal ez az első eset, hogy Brassóban a német színpadon magyar dal fordult elő. Mi természetesebb tehát, minthogy ez sok magyar családot vonzott a színházba. Vald-Milárné dala nagy tetszésben részesült, már t. i. a magyar közönség részéről, mely zajos tapsviharban s „hogy volt“ kiáltásokkal tüntette ki a művésznőt. — Midőn ez a tüntető kihívás folytán újból megjelent a színpadon, hirtelen kiáltások hallatszanak — természetesen szász részről — „Deutsch! Deutsch!“ — a minnek az volt a következménye, hogy a művésznő szótlanul visszavonult s a magyar közönség ezen kvalifikálhatatlan magaviselet miatt felette felháborodott. — Azt hiszem, e felháborodás jogosult is volt, bizonyítja különben az is, hogy ez incidens a komolyabb szász körökben is nagy visszatetszést keltett. — Mert mi akart ez lenni? . . . Tüntetés a művésznő ellen? Az nem volt. — Akkor nem más, mint tüntetés a magyar nyelv, a magyar dal, közvetve a magyarság ellen. — Ha mi azt hasonló fegyverrel akarnók viszonzni, úgy városunkat csak a legnagyobb skandálumok szinteréül tennők, — a mi pedig távol áll tőlünk.

De igenis ostromozni kell az ily eljárást s erre legalkalmasabb a nyilvánosság, mely bizonyára részrehajlatlanul fog itélni az ily chauvinizmus felett. — Azonban ugyanakkor egy más kérdés is merül fel; t. i. kik voltak a tüntetők? . . . Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy biztosan tudjuk, kik voltak. — A szász felgymnasium növendékei. — S tudva ezt, elvárjuk a szász gymnasium előjáróitól, hogy ezen őket legjobban megbélyegző tette szemet hunyni nem fog, hanem a maga hatáskörében megtesz mindent, a tüntetők példás megbüntetésére.

Végül a városkapitányság jelenvolt tisztviselőjéhez is van még egy szavam. Ő is megfellebbezett kötelességéről. Csak tettünk volna mi hasonlót a német énekek szemben, majd csak közbelépett volna. A rend fenntartása céljából van ő kirendelve, — tartsa tehát fenn a szász rendetlenségekkel szemben is.

Egy színházlátogató.

II.

A „Brassai magyar dalegylet“ f. hó 3-án Jaschik Gyula karnagy vezetésével tartott dalestélye alkalmával az egylet házi zenekarában szerepelt Fiala Mariska, Józsa Gizella, Hartel Julia, Millner Anna kisasszonyoknak, Bournáz Ernő, Kirnberger Ödön, Kneissel N., Mally Nándor, Schröder Henrik, Spaller József és Tóth Endre uraknak, valamint Verzár Jolán, Zimmermann Mari kisasszonyoknak, mint a kik egy kettős dalt adtak elő, úgy a vegyes karban szerepelt Bartha Gizella, Beinhackel Amália, Brossek Gusztavina és Lujza, Fiala Mariska, Józsa Gizella Kenyeres Mariska, Kropátsek Berta, Lupini Regina, Schwarz Brigitta, Soucek Aurelia, Verzár Jolán s Zimmermann Mariska kisasszonyoknak és özv. Kónya Józsefné ó Nagyságának őszinte köszönetét fejezi ki

a választmány.

Mulatságok.

A „hosszúfalusi ev. ref. leányegyház javára“ folyó év január hó 17-én Csernátfaluban az „International“ vendéglő termében igen csinosnak ígér-

kező táncestély fog tartatni, melyre a meghívók a rendező bizottság által már ki is bocsátattak. A rendezőség elnöke Dr. Pataky Albert, tagjai Magyarosi Ferencz, Fekete József, Lészay Andor s Lukács Károly. — Az estély kezdete este 8 órakor; — belépti díj személyenként 50 kr. családjegy 1 frt. — Mint értesülünk a mulatságra Brassóból is igen sokan készülnek.

Álarczos bál. A mult évben közkedveltségnek örvendett elite-álarczos bál az idén f. hó 20-án fog megtartatni. — A meghívók e hét végével fognak kibocsátatni. — Az előkészületek után itélve, az estély szépen fog sikerülni.

Helyi és vidéki hírek.

A spanyolországi földrengésről. Az új év első napján újabb földrengést éreztek Malagában, Granadában és Minaresben. A hamadikán érkezett táviratok szerint Algaroboban, Comaresban, de különösen Nerjában minduntalan megújul a földrengés. — Andalusában nem kevesebb, mint másfélszáz gyermek halt meg a „katasztrófa“ következtében; ebből nem lehet megérteni, vajjon közvetlenül a földindulás ölte-e meg őket, vagy pedig a földrengés nyomában támadt betegségek pusztítottak-e a gyermekek közt. — A madridi napilapok szerkesztői értekezletet tartottak e hónap 2-án este s elhatározták, hogy gyűjtést indítanak a nyomorba jutott családok javára. — Alhamában nagy rémületet okozott ugyan a január elsején megújult földrengés, de emberélet nem veszett el, mert az első földindulás óta senki sem tért vissza az omlatag házakba. — A sevillai San Fernando-színházban az Álarczos bált adták a földrengés első napján. A karzati közönség megdöbbenve látta, hogy az óriás csillár ide-oda inog s a nagy zajongás figyelmessé tette e veszedelemre a földszint ülő nézőket is, a kik attól tartottak, hogy a nagy éreztető fejükre szakad. Elképzelhető, hogy mekkora rémület fogta el az egész közönséget; mindenki az ajtók felé törekedett iszonyu tolongás közt. Hasonló jelenetek játszódtak le a Cervantez színházban is. — A Standard levelezője hozzásegődött a Madridból kiküldött mentő bizottsághoz s a következőket jelenti lapjának: Granadából nagy viharban és térdig érő sárban mentünk a falvakba s mindenütt találtunk eltakarításra váró halottakat; Doreal faluban a legtöbb ház elpusztult s a halottak temetetlenül heverték az utcákon. A templomnak beszakadt a teteje s két hajója összeomlott. Nehány dűledező házat szétbontottak a hatóság parancsára. Az utolsó napok szörnyű eseményei nagyban élesztették a falusi nép babonás hitét. A malagai püspök, noha nehéz beteg, beszédet mondott a templomban s bátorította a csüggedőket. — Torrox városát egészen elpusztította a földrengés és sok ezer lakosa hajléktalanná vált. Jayena szintén romokban hever. Az Albuñelasban támadt földhasadék a templomon kívül négy házat nyelt el minden lakójával együtt. — Az albuñelasi földrengésről következőket írja a granadai El Defensor lap: Albuñelas Granada és Orgiva között fekszik, nyugatra a motrili országtúlról. Meglehetősen nagy helység, 1903 lakosa van. Egy Juan Garcia Jimenez nevű odaváló lakos ezeket beszéli: Deczember 25-én este 9 óra felé lehetett. Nyugodtan fekszem ágyamban; ép el akart fogni az álom, mikor rettenetes zörög, lökés riasztott föl: hálószerzőm boltozata ép az ágyam fölött ketté hasadt. Bár kövek hullottak körülöttem, csodászerűen nem sebesültem meg. Rögtön kifelé indultam, de csak lassan, mert sötétség nagy volt. A nagy piac fele irányzám lépteimet, a hol már a lakosság nagy része össze volt gyülekezve, sirva-ríva, kezeit tördelve. Az érsek régi palotája mellett találkoztam Manuel Duran barátommal, a ki egy közel ház romjai alól ép akkor huzta ki egy csecsemő holttestét. Ugyanekkor vonták ki a törmelék alól Ceferino Quesada Castilla ur holttestét, ki mellett még több halott is feküdt, a kikhez azonban nem lehetett férni. Most egy másik összedőlt ház felé fordultunk, melynek falai alól vérfagyasztó sikoltozás hallatszott; sikerült innen kiszabadítani Antonio Jimenez és anyját. Visszatérve ezután az én szegény házhoz, mely szintén összeomlott, Juan Ruiz Saes segédelmével, ki kötelet kötött a derekamra, beereszkedtem a kéményemen. E pillanatban egy oly fáltömeg esett a nyakam közé, hogy azt hittem, hogy végem van és bizonyosan oda is veszttem volna, ha Ruiz Saez barátom teljes erejével ki nem huz a kéményből a kötélnél fogva. Véresen, összezúzva vezettek az alcade elé, a ki rögtön meghagyta nekem, hogy menjek Granadába, elbeszélni a kormányzónak a történeteket. A Juan Garcia kisérők megdöbbenő színekkel írták le az Albuñelas városka katasztrófáját. A halottak számát távolról sem lehet meghatározni és a kevés élve maradtak szabad ég alatt a piacon tanyáznak, a hol olyan jelenetek fordulnak elő, hogy nincs olyan toll, a mely azt leírhasa.

Vonatösszeütközés. A Besztercebányáról Zólyomba indult személyvonat e napokban összeütközött egy kanyarulatnál a vele szembejövő tehervonattal, mely nem birt felkapaszkodni egy lejtőn s ezért visszafelé indult; a személyvonat gépe erősen megrongálódott s az utolsó waggon szét tört, emberben azonban nem esett baj.

Hamis pénz. A Székelyföldön — mint lapunknak Udvarhelyről írják — 1858, 1867. és 1868 év számokat viselő hamis Napoleon d'orok keringenek, melyek igen ügyesen vannak platinából készítve s értékük legfeljebb 3 frt.

— Az otthon maradt csángók s. s. s. fekete színben festi Drusháczky György jószeffalvai magyarlak-

kész a „M. Á.“-hoz intézett levelében: „Felette szomorú kilátásunk van itt Bukovinában, írja a lelkes néppárát; nagy nyomorral, éhséggel fenyeget a jövő tavasz; koldusbotra jutott egész Bukovina, mert ez a zsidók kezében van. Emiatt a nép elfajult, lopás, csalás napirenden vannak! A bukovinai csángókat a Magyarországra való kiköltözködésért utolsó csapás érte; most csak egy község van tiszta. „Fogadjisten“-ben száz magyar lélek maradt; ezek is haldokolnak, nincsen semmijök. Józseffalvából a legjobbak (345) költözköttek ki; itt maradt még 525 lélek; kevés kivétellel mind rossz emberek, fővezérök a jószeffalvi bíró, Péter Ferencz, aki hat éve annak, rongyos koldus volt, rövid idő alatt zsákmányból dúsgazdag lett. Józseffalva most latrok barlangja, hogy borzasztó a lelkesnek itt lakni; ami kevese vagyon, azt is ellopják. Fájdalom, hogy a szép templom, gyönyörű egyházi öltözet, drága képek, meg a nagy erős iskola, melyekre sokat áldoztam, most mind füstbe mentek s már több az idegen, mint csángó Józseffalván; három zsidóbolt és kocsmá van a templom mellett. Fogadjisten és Józseffalvára a kivándorlás folytán végőráutott; ha 51 család, azaz 300 személy ki nem költözködik tavaszkor, végképen pusztulniok kell.

A büntetés legújabb neme. Szeghalom községben egy idő óta az éjjelenként bor mellett duhajkodó suhancz legények azt a szokást vették fel, hogy éjjeli körutjaikban a házak falait sárral lepingálják s az ablakokat bemázolják. E napokban írja a „Békés“ tizenkét ilyen deliquens állott a derek bíró, Mészáros János előtt, ki is a vádló és vádlottak kihallgatása után a következő salamonai ítéletet mondá ki: X. Y. vádlottak a falpingálásban vétkecsenek kimondatnak s ezért kötelesek két nap, különbeni felfenekelés terhe alatt, Arany János és Petőfi Sándor, egy-egy harmincz strófás versét megtanulni és azt könyv nélkül felmondani. A verseket az illető vádlottak, a község háza előtt járó-kelők állítása szerint, szorgalmasan tanulják, elrettentő példájára a többi czimboráknak.

Közigazdaság.

Az erdélyrészi ménlő tulajdonosokhoz.

Az állami fedező ménnek létszámának elégtelensége már évek óta korlátozta a Nagym. földmívelési ministeriumot abban, hogy az erdélyi részek területén fekvő községek közül mindazokban, honnan fedeztetési állomás felállítását kérelmezték, ilyeneket szerveztethessen. A tenyésztés fokozatos emelkedésével szemben, ezen, a tenyésztők érdekeire hátrányos helyzetben némileg segitendő, a nevezett ministerium elhatározta, hogy a jó községi és magán mén tulajdonosait, alábbírt feltételek mellett államilag segélyezni fogja; különösen oly helyen, a hol egyfelől a vidék méltó követelményeihez mérten állami mén kellő számban nem állanak rendelkezésre, másfelől a lótenyésztési ügy fejlődhetése, már általános viszonyoknál fogva is, eredményt ígér.

A feltételek a következők:

1-ör. A mén tulajdonosa — legyen az község vagy egyes tenyésztő — kötelezi magát arra, hogy a megyei lótenyésztési bizottság által alkalmasnak ítélt ménjét kivétel nélkül közhasználatra bocsátja s a lótenyésztési bizottsági elnök által meghatározandó formájú s hitelesítő fedeztetési jegyzékből igazolni tudja, hogy legalább 25, azaz huszonöt, darab, idegenek birtokát képező kanczát fedeztetett ménjével a fedeztetési idény alatt.

2-ör. A segélyezett ménért fedeztetési díjul legfeljebb 2 forintnál, vagy ezzel egyenlő értékű terménynél vagy szolgalmánynál többet egy kancza nem vesz.

3-ör. Kötelezi magát a mén tulajdonosa, hogy a mén a fedeztetési idény alatt naponta reggel 9 óráig istállójában tartja, hogy a jelentkező kanczatulajdonosnak a távolabb vidékről is alkalma legyen a mén használatni; magától értendő, hogy az ez órát megelőző fedezés esetében e várakozást tennie szükséges nem leend.

4-er. Kötelezi magát továbbá, hogy a mén egész esztendőben megfelelően táplálja; de különösen a fedeztetési idő alatt elegendő szemes eledellel is tartja; alávetvén magát a mén tartására, valamint a fedeztetésnél követni szokott eljárásra úgy a megyei lótenyésztési bizottság, valamint a teleposztály vizsgálatainak, ellenőrzésének és felügyeletének, nemkülönben az ezek által rendelt esetleges eljárásnak eszközölésére.

5-ször. A pénzbeli állami segély a mén darabját illetőleg 60—100 forint, mely összeg a fedeztetési idény végével fog kiutaltványoztatni.

6-ör. Megengedtetik, hogy a helyi viszonyok szerint a segélyezett mén szabad ménesben szabadon is használtassanak, oly kikötéssel azonban, hogy egy mén számára több kanczának kerülni 60-nál nem lehet.

Felhívatnak tehát a t. mén tulajdonosok, egyesek úgy, mint községek, a kiknek alkalmas, alakzatára nézve, ha nem is teljesen megfelelő, de öröklő hibáktól ment, nem épen elsanyart ménjök van és a mén a fentebbi feltételek s állami segély mellett közhasználatra átengedni hajlandók, hogy e tárgyban az illető megyei lótenyésztési bizottsági elnöknel 1885. évi február 15-ig szóval vagy írásban okvetlenül jelentkezzenek, mely alkalommal a mén tulajdonos neve, lakhelye, továbbá a segélyzésre felajánlott ménlő neve, apja, anyja, színe, kora és magassága centiméterekben szintén bejelentendő. Kolozsvárt, 1884. évi deczember 30-án.

Báró Bánffy Dániel s. k.

az erdélyi központi lótenyésztési bizottság elnöke.

Felelős szerkesztő: Szerényi József.

Kiadóhatalmát: Alexi könyvnyomdája.

Árverési hirdetemény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a brassai tekintetes kir. törvényszéknek 2123/84 sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a brassai tekintetes kir. járásbírósnak 7411/84 sz. a. kiküldetést tartalmazó végzés folytán Dr. Weiss Ignác javára Albrechtovits Antal cs. kir. huszárszázados hagyatéka ellen 500 frt. tőke, s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 557 frt. 52 kr-ra becsült ingóságok u. m. házi butorok ruha-ágy és fehérműek, lovagló-eszközök, s többféle disztárgyak nyilvános árverés után elfognak adatni.

Ezen közbejött akadályok miatt elhalasztott árverésnek a 8158 1884 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen Keresztényfalva községében (az elhalt volt lakásán) leendő eszközzésére 1885-ik évi január hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája a Brassóban lévő ingókra 1885 január 14-én d. e. 9 óra ujabbi határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak mi-

szerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.
Borsos Zsigmond.
(16) kir. bírósági végrehajtó.

IV. évfoly. Előfizetési felhívás a IV. évfoly.

„Magyar Háziasszony“ (4)

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap a magyar gazdasszonyok orsz. egyetemes hivatalos közlönye IV. évfolyamára.

A magyar hölgyek ezen egyetlen szaklapja ma már nagy elterjedésnek örvend, a társadalom minden rétegében. Képviselet a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és amellett, hogy a takarékos gazdálkodás és rendszeres háztartás elveivel megismeret, még kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő élvezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos házi asszony és az öreg anyóka, egyaránt élvezettel olvashatják. Egyes rovatait, mint a háztartási, kertészeti, egészségügyi (házi orvos) és divat rovatait, valamint vezércikkei is szakavatott írók és íróknők által töltetnek be és emellett a tárcza és regényrovatban is az elismert többi munkatársakkal találkozunk olvasóink; méltán megérdemli tehát azt a nagymértű érdeklődést, melyben részesedik, mert hol egyszer beköszöntött, ott nélkülözhetetlen társalkodó a „Magyar Háziasszony“ az olvasó asztalán. — A csinos kiállítás, vasárnapokon 12—16 oldalon megjelenő lapnak előfizetési ára:

egész évre 6 frt., fél évre 3 frt., negyedévre 1 frt. 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony“ kiadó-hivatalához: Budapest, váci körút 20. sz. a. intéződé és a hó bármely napjától elfogadjatnak.

A „Magyar Háziasszony“ kiadó hivatala mutatvány-számokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, a kik ez iránt hozzá — legelőszörűben levelező-lappal — fordulnak.

A „Magyar Háziasszony“

kiadó-hivatala Budapesten, váci-körút 20.

E szaklapnak egyik háztartásból sem szabadna hiányozni, miután útmutatásai mellett több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani.

5—5

Mantsu Eulampia

Brassó, színház-utca 95. szám

ajánlja magát mindennemű

előnyomás-munkáknak

gyors és szép teljesítésére. Monogrammok, bármely alakban s nagyságban, valamint a legfinomabb hímzések izlésteljesen készíttetnek.

Alulírottak bátorkodnak ezennel tisztelt, megrendelőik és a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

férfi-ruhaüzletüköt

Klastrom utca 11. szám

a legújabb divatu s legfinomabb bel- és külföldi őszi és téli szövetekkel a legdusabban felszerelték s ajánlják magukat mindennemű férfi ruhák gyors és lehető olcsó készítésére.

kiváló tisztelettel

Schwarze A. és Bartha.

2—

Singerstrasse 15.

„gold. Reichsapfel“

Pserhofer J.-féle

gyógyszertár
Bécsben

Vértisztító labdacok elölött egyetemes labdacok neve alatt; az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsab esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacok számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacossal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt. 5 kr.. bérmentetlen utánvét mellett megküldéssel 1 frt. 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalan levél érkezett, melyek írói halált mondanak a labdacokért, melyeknek a legkülönbébb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül ide mellékelve közlünk néhányat.

Waldhofer az Ybbs mell. 1880 november 24.

Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862-től óta szenvedtem aranyeres bántalomban és huygrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind rosszabbá vált, úgy, hogy idő múltával heves hasfájást is éreztem, (a belek összehúzódása következtében); teljes étvágytalanság állott be, s mihelyest csak a legcsekélyebb étket vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig bírtam a puffadás, nehézség zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre az ön, csaknem csodálatos hatású vértisztító labdacjai használatához folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyíthatlan bajomból tökéletesen megszabadítottak. — Minek következtében én a tekintetes urnak vértisztító labdacjai s más egyéb erősítő gyógyszereért nem győzőm hálám s elismerésemet elegendőképen kifejezni. — Kiváló mély tisztelettel **Oellinger János.**

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam véletlen az ön vértisztító labdacjaihoz juthatni, melyek nálam csodákat műveltek! Évek óta szenvedtem fejfájás és szédülésben, egy barátom az ön kitűnő labdacjaiból átengedett nekem 10 darabot s ezen 10 darab labdacok engem oly teljes tökéletesen helyreállított, hogy az valódi csoda. — Köszönet mellett kérek még 1 csomagot.

Priska, 1881 márcz. 13. **Pár András.**

Bielitz, 1874. június 2.

Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Én és sokan mások, kik az ön »vértisztító-piluláinak« egészségünket köszönjük, irásban fejezzük ki legmélyebb hálánkat; az ön pilulái sok betegségben, mely ellen semmi más

Amerikai közvény-kenőcs, gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden közhvényes és csuszos baj, nevezetesen hátgerinczbaj, tagszagatás, görcs, ideges foglajás, fül-szagatás stb. stb. ellen 1 frt. 20 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtekélyesebb a szappangyártásterén. Használata után a bőr bársonysima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fagy-balzsam, **Pserhofer J.-tól** évek óta legtitosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és idült stb. ellen. 1 tégely 40 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek, svéd cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő házi-szer. Egy üvegcsé 20 kr.

Valamennyi franczia különlegesség nagy raktáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények 5 frt. aluli megrendeléseknél csak az összeg előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvétellel is eszközölhetnek.

szor nem használt, a legesedásab gyógyerőt tanusították. A nők vérforrásánál, rendetlen havi tisztulásnál, huygrekedésnél, gilisztánál, gyomorgyengeség- és gyomorgyöresnél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segítettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekercset.

Mély tisztelettel

Kauder Károly.

Tekintetes ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószínűleg valamennyi gyógyszerem hasonló jóssággal bír, az ön híres fagybalzsamával, mely családomban több idült fagyagnak gyorsan véget vetett, daczára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak, elhatároztam magamat az ön vértisztító labdacjaihoz folyamodni, hogy ezen apró golyóbisek segítségével megostromoljam rég idült tartott aranyeres bántalmamat. Egy általában nem restem önnek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljes tökéletesen megszűnt, s én ezen labdacokat ismerőseim körében a legbuzgóbban ajánlom. Az ellen nincs egyáltalában semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, — jöllehet névalírás nélkül — nyilvánosság elé óhajta bocsájtani.

Mély tisztelettel

Bécs, 1881. február 20.

C. v. T.

Csenei, 1874. május 17

Tekintetes ur! Minthogy az ön »vértisztító-pilulái« feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorobjában s csuszban szenvedett, nemesak visszaadták az életet, hanem új ifju erőit is öntötték belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekercs utánvétel melletti megküldésére kérem fel.

Mély tisztelettel

Spisstek Balázs.

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolítja a keletkező kellemetlen szagot, épen tartja a lábait, és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta elhőgs, rekedség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántalmak ellev legjobb és legkellemesebb segédszernek általánossan elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, **Pserhofer J.-tól** évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállított nagy szelencze 2 frt.

Egyetemes tisztító-só, **Bullrick A. W.-tól** Kitűnő házi-szer megzavart emésztés minden következményei, ugymint felfájás, szédülés, gyomorgyöres, gyomorhég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA

Brassó, színház utca 95

(saját házában)

ajánlja magát mindennemű szakmájába vágó könyvnyomdai munkák gyors, pontos, izlése és jutányos elkészítésére.